

Iktatószám:

**BUDAPESTI GAZDASÁGI SZC
VARGA ISTVÁN KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM
SZAKMAI PROGRAMJA**



2021.

Tartalom

1	Nevelési program	6
1.1	A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
1.1.1	Pedagógiai alapelvek	6
1.1.2	Pedagógiai értékek	6
1.1.3	Pedagógiai célok	7
1.1.4	Pedagógiai feladatok	7
1.1.5	Pedagógiai eszközök	8
1.1.6	Pedagógiai eljárások	9
1.2	A személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
1.3	Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	11
1.3.1	Az oktatók feladatai	11
1.3.2	Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	11
1.4	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	12
1.5	A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje	13
1.6	A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és az egymással való kapcsolattartásuk formái	13
1.7	A tanulmányok alatti vizsga szabályai	14
1.8	A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei	15
1.9	A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	17
2	Az egészségfejlesztési program	18
2.1.1	A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	18
2.1.2	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	18
2.1.3	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja a fenti elvekhez, programokhoz, tevékenységekhez kapcsolódóan	24
2.1.4	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	25
3	Oktatási program	28
3.1	Sajátos pedagógiai módszereink	28
3.1.1	Projektoktatás	28

3.2	A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei	29
3.3	A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	29
3.4	Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten	32
3.4.1	A választható érettségi vizsgatárgyakhoz kapcsolódó követelmények	32
3.5	A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból	33
3.6	Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	33
3.7	A tanuló teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái	33
3.7.1	A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja	34
3.7.2	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	36
3.7.3	A tanuló teljesítményértékelésének szummatív formái	36
3.7.4	A tanuló teljesítményértékelésének fejlesztő formái	36
3.7.5	A tanuló teljesítményértékelésének diagnosztikus formái	36
3.8	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	37
3.9	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	38
3.10	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	38
3.11	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	38
3.12	A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	38
3.13	Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	39
3.14	Az ágazati alapoktatás megszervezése	39
4	Szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program	41
4.1	A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása	41
4.2	Sajátos pedagógiai módszereink (szakmai tantárgyak)	41
4.2.1	Projektoktatás	41
4.2.2	Okleveles technikus képzés	42
4.3	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái	

4.3.1	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja	43
4.3.2	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	43
4.3.3	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének szummatív	44
4.3.4	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének fejlesztő formái (szakmai tantárgyak)	44
4.3.5	A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének diagnosztikus formái	44
4.4	A megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek szakmánként	45
5	Mellékletek	46
5.1	A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	46
5.2	Helyi tanterv	46
5.3	A középszintű érettségi vizsga témakörei magyar nyelv és irodalom tárgyból	46
5.4	A középszintű érettségi vizsga témakörei történelem tárgyból	46
5.5	A középszintű érettségi vizsga témakörei matematika tárgyból	46
5.6	A középszintű érettségi vizsga témakörei idegen nyelv tárgyból	46
5.7	A középszintű érettségi vizsga témakörei földrajz tárgyból	46
5.8	A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása	46
5.9	A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányai, megszerzett ismeretei beszámításának elvei	46
▪	ZÁRADÉKOK	47
▪	Jóváhagyási záradék	48

1 Nevelési program

1.1 A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrumhoz tartozó iskolaként elsődleges számunkra, hogy tanulóink maximális figyelmet és támogatást kapjanak tőlünk a nálunk töltött éveik folyamán. Bátorítsuk, segítsük őket saját tanulási céljaik elérésében, változatos módszereket, eszközöket és utakat biztosítsunk számukra a kimeneti követelmények eléréséhez mind az érettségi, mind a szakmai vizsga tekintetében. Célunk, hogy oktatóként egymást inspirálva mi magunk is tanulási folyamatként éljük meg a tanítást.

Tanulóink biztos pontként számítsanak az iskolára, és ránk, az itt dolgozókra. Pedagógiai feladatunk, hogy észleljük és észrevegyük minden egyes tanuló esetében, hogy adott pillanatban ki és hogyan tud számára támogatást, aktív segítséget nyújtani, vagy kérdést feltenni azzal a céllal, hogy ne csak sikeresen és eredményesen, hanem örömmel járja végig a képzési időt iskolánkban.

Hisszük, hogy ez a hozzáállásunk inspiráló és ezáltal öröklődhet kollégáink és tanulóink körében egyaránt. Közösségünk így folyamatosan újítja meg önmagát, miközben minden nap teszünk azért, hogy minden egyes tanóra érdekes és motiváló legyen iskolánkban.

1.1.1 Pedagógiai alapelvek

A tanulás aktív folyamat, a tanuló és az oktató együttműködésének eredménye a következő pedagógiai alapelvek mentén:

- Differenciált, individualizált képességfejlesztés
- Az ismeretek megszerzésének eszköz jellege
- Fejlettségi szinthez (életkorhoz) igazított tartalmak
- A tanítási-tanulási folyamat motiválása
- Aktivizáció
- Gyakorlat-orientáltság, az ismeretek alkalmazási szintjének elérése
- A tanítási-tanulási folyamat permanens fejlesztő ellenőrzése, értékelése
- Az esélyegyenlőség biztosítása, a hátrányos megkülönböztetés tilalma
- Az emberi méltóság és önállóság tiszteletben tartása
- Fenntarthatóság

1.1.2 Pedagógiai értékek

Intézményünk legfőbb értékei:

- Tanulóközpontú, családbarát iskola koncepció
- Humanista értékrendszer, az egyetemes emberi értékek maximális betartása és betartatása
- Differenciált, személyközpontú nevelés-oktatás megvalósítása
- A hozzáadott pedagógiai érték
- Tanulási kudarc, lemaradás megakadályozása
- A megfogalmazott alapelvek gyakorlati megvalósítása

1.1.3 Pedagógiai célok

Az intézmény célja:

- a végzettség nélküli iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése,
- az alapkészségek fejlesztése,
- a munkaerőpiacon elvárt kompetenciák (komplex problémamegoldás, kritikus gondolkodás, kreativitás, emberek kezelése, csapatmunka, érzelmi intelligencia, ítélet és döntéshozatal, szolgáltatás orientáció, tárgyalás, kognitív rugalmasság) támogatása.

Kiemelt célként határozza meg az iskola a korai iskolaelhagyók számának csökkentését, a korai iskolaelhagyás megelőzését és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés ösztönzését. A cél vonatkozik az oktatásba való visszatérés elősegítésére, valamint a formális, informális és nem formális tanulási útvonalak kialakítására is.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséhez kapcsolódó további célok intézményi szinten: felkészült, elkötelezett és szakmailag elismert oktatók és vezetők szakmai képzésének, folyamatos szakmai fejlődésének biztosítása; rugalmas, együttműködő tanulószervezet kialakítása és az intézményvezetés hatékonyságának növelése;

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódáshoz kapcsolódó további célok a tanulók szempontjából: differenciált, személyközpontú nevelés-oktatás megvalósítása; tanulási kudarc, lemaradás megakadályozása; a bekövetkezett probléma lehetséges kezelésére vonatkozó hatékony intervenció érvényesítése.

1.1.4 Pedagógiai feladatok

A szakképző intézmény komplex, egymáshoz illeszkedő intézkedések együttese révén törekszik a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megakadályozására. Az intézkedések meghatározó elemét képezi a rendszeres adatelemzés, a beavatkozási képesség folyamatos fejlesztése, a tanulóközpontú, a tanulók mellett a szülőket is aktívan bevonó attitűd érvényesítése és az iskolán kívüli tanulási alkalmak, programok rendszeres szervezése.

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzéséhez kapcsolódó további feladatok intézményi szinten:

- a kulcskompetencia-fejlesztő kapacitás megerősítése, az alapkészségek fejlesztésére alkalmas eszközrendszer magas színvonalon történő folyamatos biztosítása;
- a veszélyeztetett tanulók alapkészségeinek fejlesztése, a szakképzés eredményesebbé tétele, az iskolai teljesítmény növelése, valamint az egész életen át tartó tanulásra történő felkészítés;
- a tanulók iskolatípusokból fakadó teljesítménykülönbségeinek csökkentése;
- személyközpontú, az egyéni fejlesztést rendszerszerűen kezelő pedagógiai gyakorlat kialakítása;
- a tanulók érettségi, technikus bizonyítványhoz juttatása, egyben felkészítése munkába állásra, illetve az élethosszig tartó tanulásra;
- az életpálya-építés központba helyezése karrier-tanácsadási és pályaorientációs eszközök felhasználásával;
- az alapkészségek és a releváns kulcskompetenciák tanulásieredmény-alapú fejlesztése;
- a fenti feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése;
- modulrendszerű tananyag kialakítása, gyakorlati, tantermen kívüli, epochális, projekt alapon megszervezett képzési rendszer működtetése;
- a szülői ház, a tanuló és az iskola együttműködési formáinak megszilárdítása és fejlesztése az azonos értékrendek kialakításával.

Pedagógiai feladatunk továbbá az egyéni tanulási utak biztosítása, projektoktatás, fejlesztő értékelés, tanulási eredmény alapú oktatás.

1.1.5 Pedagógiai eszközök

A személyi feltételek közé tartozik:

- az oktatói testület összetétele, felkészültsége és megújulási képessége (továbbképzések segítségével, illetve a megfelelő végzettségek megszerzésével).
- az egyéb dolgozók munkája, tevékenységük segítse a szakmai programban meghatározott munkát

A tárgyi feltételek:

- az iskola épülete,
- a tantermek száma és felszereltsége,
- a szakmai oktatást segítő eszközök folyamatos beszerzése és fejlesztése (könyvek, IKT eszközök, szemléltető eszközök, tanulói kísérleti eszközök és egyéb segédanyagok).

A szakmai oktatás minőségének és hatékonyságának javítását célzó módszerek folyamatos bővítése és fejlesztése az alábbi módszerek alkalmazásával valósul meg:

- Infokommunikációs technikák
- Kollaboráció
- Differenciálás
- Folyamatos módszertani megújulás

A szakképző intézmény a pedagógiai-módszertani feladatok kiemelt támogató eszközeként mérési tevékenységet folytat, azaz a lemorzsolódási veszélyeztetettségre vonatkozó releváns információkat beazonosítja, feldolgozza és ennek alapján történik meg a következtetések levonása. A helyi mérés-értékelési tevékenység mellett – elsősorban összehasonlítás céljából – az intézmény az országos mérési eredményeket is figyelemmel kíséri. A szakképző intézmény megelőző intézkedései a korai iskolaelhagyás kockázatának csökkentését szolgálják.

Az iskolaelhagyás megakadályozásának fő eszköze a célzott és az időben történő reakció, amelyhez releváns adatokkal operáló jelző- és nyomon követő információs rendszerre van szükség. Ennek alapján a megelőző intézkedések között kiemelt helyen szerepel a veszélyeztetett tanulók monitorozása az e-KRÉTA ESL moduljának segítségével.

Az intervenciós intézkedések a korai iskolaelhagyás kockázatának kitett, illetve a korai figyelmeztető jelek révén beazonosított tanulók lemorzsolódásának megakadályozását célzó aktív tevékenységeket foglalják magukban. A mindenkori költségvetési és támogatási lehetőségek figyelembevételével kiemelt tevékenységet képeznek a rugalmas, gyakorlatorientált, tantermi vagy tantermen kívüli, epochális, projekt alapon megszervezett tanulócsoportos foglalkozások és az egyéni fejlesztés eszközeinek alkalmazása fejlesztő szakemberek igénybevételén keresztül.

A korai iskolaelhagyás szempontjából veszélyeztetett tanulók számára a tanórai nevelés-oktatás mellett az intézmény folyamatosan törekszik az extrakurrikuláris tevékenységek biztosítására, azaz sportolási alkalmakon, az intézményi partnerek (akár társ szakképzési centrumok) által szervezett eseményeken és kerületi rendezvényeken történő részvételre.

1.1.6 Pedagógiai eljárások

A működést és eljárási rendet a következő iskolai dokumentumok szabályozzák:

- Szakmai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend

Végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében félévkor és év végén Centrum szinten megtörténik az elégtelennel értékelt tanulók számának összesítése. Iskolánként a tanulmányi eredmény biztos értékeli az adatokat és a félévi és év végi értekezleten beszámol.

A korai iskolaelhagyás céljából fejlesztési tevékenységbe bevont tanulók esetében az intézmény az adatvédelemre vonatkozó szabályok érvényesítése mellett az érintett tanulókat és a szülőket is tájékoztatja.

1.2 A személyiségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók / képzésben résztvevő személyek személyiség fejlődését azzal segítheti elő az iskola, ha önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezetet szervezünk a tanulók számára. A Nemzeti alaptantervben megnevezett nevelési értékek abban az esetben épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is aktív részeseivé válnak ezen értékek megnevezésének és azonosításának. Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb és újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját nevelésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Ennek érdekében a Nemzeti alaptanterv műveltségi területein a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a tanuló ember szempontjából közelítsük meg, és törekedjünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

Általánosan a személyiségfejlesztés célja a minden emberben benne rejlő fejlődési lehetőség minél teljesebb megvalósulásának, a tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése.

A személyiségfejlesztés céljainak fontos része az értékek interiorizálása. Ilyen értékek:

- Az élet tisztelete
- Az egészség és a helyes önismeret
- Az egészséges önbizalom
- Az önművelés
- A mások tisztelete
- A szolidaritás
- A szeretet
- A folyamatos tanulás
- A problémaérzékenység
- A kreativitás
- A szellemi igényesség
- A hazaszeretet és a hazai és az emberiség kultúrájának megbecsülése
- Az egyetemes emberi jogok tisztelete

A személyiségfejlesztő nevelési feladatok:

- Az értelem kiművelése
- Tanulási motívumok fejlesztése
- Kognitív képességek fejlesztése
- Segítő életmódra nevelés
- Szociális kompetencia
- Szociális képességrendszer fejlesztése
- Egyéni szociális értékrend
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés
- Személyes kompetencia
- Személyes motívumok
- Személyes képességek
- Egyéni tudat fejlődésének segítése

A tanítási órák és tanítási órákon kívüli egyéb foglalkozások, valamint a diákönkormányzati munka határozzák meg a közösségfejlesztési feladatokat. Ide tartoznak:

- az összetartozás érzésének kiépítése közös feladatokon keresztül,
- az empátia és szolidaritás érzésének kiépítése a csoport tagjai iránt,
- a perifériára szorultak bevonása a közösség aktív életébe,
- a csapatszellem kialakítása,
- a csoportos döntéshozatal készségeinek fejlesztése,
- a viselkedési szabályok közös kialakítására és betartására való nevelés,
- a kommunikációs képességek és készségek fejlesztése,
- hatékony konfliktuskezelési technikák tanítása,
- előítéletektől mentes gondolkozásra való nevelés,
- a zaklatás megelőzése, kezelése,
- nemzeti és etnikai öntudatra való nevelés.

Az aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés kompetenciájának alapja az a képesség, hogy a diákok különféle területeken hatékonyan tudjanak kommunikálni. Vegyék figyelembe és értsék meg a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereikben bizalmat keltsenek és empatikusak legyenek. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság.

A szociális kompetencia a személy olyan készségeit és képességeit jelzi, amelyek hozzájárulnak harmonikus életviteléhez, és meghatározzák közösségi beilleszkedését. A kompetencia elemei között megtalálható a személy önismerete, saját magával szembeni elvárásai, az ezeket meghatározó önbizalom, a pozitív szemléletmód, a másokkal szembeni viselkedés, például a tolerancia, a fejlett kommunikáció.

Tanulóinkban ki kell építenünk a felelősségteljes, környezettudatos magatartást. Ez azt jelenti, hogy elérhető célokat kell meghatározni, ezek megvalósítása előtt cselekvési terveket kell készítenie és megvalósítania, kitartóan kell dolgoznia céljai elérése érdekében, kellő időben kell döntéseket hoznia.

Mindezek a kompetenciák ma az iskolarendszerben közvetett hatások által formálódnak. A későbbi életútjuk során fontos felnőtt szerepeknek az elsajátítása szempontjából a diákönkormányzati munka annak a próbapályának a lehetősége, ahol az oktatói vezetés rejtetten és áttételesen valósul meg.

1.3 Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.3.1 Az oktatók feladatai

Az oktató alapvető feladata a tanuló / képzésben résztvevő személy a képzési és kimeneti követelményekben és a programkövetelményben, valamint a közismereti tantárgyak esetében a NAT által előírt, meghatározott törzsanyag átadása.

- Oktatómunkája tervezett, tanulási eredmény alapú.
- Oktatási módszerei és stílusa alkalmasak az érdeklődés felkeltésére és fenntartására.
- Az önálló tanulás támogatására feladatokat, feladatlapokat készít, amelyeket elektronikus formában megoszt oktató kollégáival.
- A tanulók aktivitását megkövetelő, kooperatív munkaformákat alkalmaz.
- A tanévenként 2-3 tanórát felölelő módszertani újításait bemutatja.
- Folyamatosan visszajelez a tanulóknak teljesítményükről, tudásszintjükről.
- Rendszeresen alkalmaz fejlesztő értékelést.
- Értékelési módszerei korszerűek és változatosak, a tanulók és szüleik számára egyaránt átláthatóak.
- Tisztában van az egyes értékelési funkciók jellemzőivel.
- Részt vesz a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezi magát.
- A szakképző intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatát maradéktalanul teljesíti.
- Pontosan és aktívan részt vesz az oktatói testület értekezletein.
- A tanuló érdekében együttműködik a technikum más alkalmazottjaival és más intézményekkel.
- Tanügyi adminisztrációs feladatokat lát el.
- Megőrzi a hivatali titkot.
- Az oktató a kötelező foglalkozásokról az órarendnek megfelelően naplót vezet.

Az oktató további feladatait az SZMSZ, kötelességeit a szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény 49. §-a, illetve a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormány rendelet 137.§-a tartalmazza.

1.3.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével. Szülői értekezletet tart.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, hiányzások igazolása, igazolatlan hiányzások esetén szükséges jelentések elkészítése.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenységet.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein.
- Vezeti a tanulók dicséretével, elmarasztalásával kapcsolatos bejegyzéseket.
- Előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet.

1.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Nevelő és oktató munkánk egyik feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembevétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Iskolánk alapító okirata alapján - intézményen belül - a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható:

- mozgásszervi fogyatékos,
- értelmi fogyatékos,
- beszéd fogyatékos,
- autizmus spektrumzavarral
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő

sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátásával foglalkozunk.

Az iskola fejlesztő programja a jelen Szakmai program 5.1 melléklete.

1.5 A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az intézményvezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására.

A döntési folyamat részét képező értekezletre a diákságot közvetlenül érintő témakörben meghívjuk a diákönkormányzat képviselőit. Az iskolai szintű diákönkormányzat összetétele:

- Tagjai az osztály-diákbizottságok (ODB) 3 –3 megválasztott képviselőin keresztül az iskola tanulói.
- A 3 főből álló vezetőséget (IDB) az ODB képviselők maguk választják, minden tanév elején titkos szavazással, jelölőlista alapján.
- A diákönkormányzat saját SZMSZ alapján működik és éves munkatervet készít.

Teljeskörűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény igazgatójának kötelezettsége.

A fentiekén túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök juttatja el az iskola igazgatójának.

1.6 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és az egymással való kapcsolattartásuk formái

A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, a képzésben résztvevő személy, az oktató, a szakképző intézmény és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái (a részletes szabályozás megtalálható az SZMSZ-ben):

- e-Kréta napló,
- iskola honlapja,
- iskolai és Centrum szintű személyes és telefonbeszélgetés,
- internetes kapcsolattartás (e-mail, Google Classroom, e-KRÉTA ügyintézés felülete, közösségi oldalak),
- szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- hivatalos levelezés,
- személyes megbeszélések

A korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás elleni küzdelemben intézményünk együttműködik a szakképzési centrum központi munkaszervezetével és a Centrumon belüli társintézményekkel vezetői és nem vezetői szinten egyaránt.

Az intervenciós tevékenységek részét képezi a szülőkkal és egyéb iskolán kívüli szereplőkkel történő hálózati kapcsolatok megerősítése, illetve kialakítása, amelynek keretében az illetékes kerületi önkormányzatokkal, a roma szervezetekkel, gazdálkodó szervezetekkel, sport- és kulturális egyesületekkel és társadalmi szervezetekkel történik célzott együttműködés a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése céljából. Vezetői képzések, értekezletek és felkészítők során az egymástól való tanulás (peer learning) gyakorlata folyamatosan érvényesítésre kerül, illetve megvalósul az iskolaelhagyás megelőzésében sikeres intézményekben történő tapasztalatok átadása és az erre irányuló események szervezése (peer coaching).

1.7 A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsga az osztályozó vizsga, a különbözeti vizsga, az ágazati alapvizsga, valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsga.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsgatantárgy követelményei és az értékelés szabályai azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának a programterv és az iskola szakmai programjának helyi tantervében található követelményrendszerével, illetve részletesen megtalálható az iskolai honlapon.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaidőszakát a tanulmányok alatti vizsgát megelőző három hónapon belül kell a kijelölni. A tanulmányok alatti vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt vagy abban a szakképző intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt a szakképző intézményben szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a szakképzési államigazgatási szerv bízta meg.

A szakképző intézményben tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a szakképzési államigazgatási szerv a vizsgázó – kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő – írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Ha a szakképző intézmény oktatóinak szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

Az olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a szakképző intézmény szakmai programja alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló érettségi vizsga letételére való jogosultságot szerezhethet, a tanulmányok alatti vizsgán minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése.

A tanulmányok alatti vizsgáról tanulónkként, illetve képzésben részt vevő személyenként és vizsgánkként jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyvön fel kell tüntetni a vizsgát lebonyolító szakképző intézmény nevét, OM azonosítóját és címét, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy természetes személyazonosító adatait, a vizsgatárgy megnevezése mellett, az írásbeli vizsga időpontját, értékelését, a szóbeli vizsga időpontját, a feltett kérdéseket, a vizsga értékelését és a kérdező oktató aláírását, a végleges osztályzatot, a jegyzőkönyv kiállításának helyét és idejét.

1.8 A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Általános iskolai tanulónak iskolánkba felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 26-45 §-át alkalmazzuk. A felvétel során az iskola általános szabályként csak a hetedik évfolyam tanév végi és a nyolcadik évfolyam félévi osztályzatokat veszi figyelembe, nem kéri a közös írásbeli felvételi vizsga megírását és nem tart szóbeli vizsgát sem. A tanulmányi pontok számítása: matematika, irodalom, magyar nyelv, történelem és idegen nyelv osztályzatok alapján történik. Valamely tantárgyból való felmentés esetén a biológia ill., informatika osztályzatokat vesszük figyelembe. Emelt óraszámú nyelvi osztályba diszlexiás, diszgráfiás és idegen nyelvi mentességgel rendelkező tanulókat nem veszünk fel.

Kivételt képeznek az okleveles technikus osztályba jelentkezők, akikkel szemben elvárás a központi írásbeli felvételi vizsgák megírása, illetve a szóbeli vizsga. Az iskolánkba jelentkező tanulóknak részt kell venniük a központi írásbeli vizsgán matematikából és magyarból. A tanulók pontszámát a következők szerint számoljuk:

	megjegyzés	elérhető maximum pont
7. év végi eredmények	irodalom, történelem, magyar nyelv, matematika, idegen nyelv tantárgyak érdemjegyének összege	25 pont
8. félévi eredmények	irodalom, történelem, magyar nyelv, matematika, idegen nyelv tantárgyak érdemjegyének összege	25 pont
központi felvételi pont	matematikából és magyar nyelvből	100 pont
szóbeli	szóbeli az iskolánkban lesz	50 pont
összesen		200 pont

A szóbeli felvételi célja a tanulók motiváltságának, kommunikációs kulturáltságának, konfliktus kezelési jártasságának, kapcsolatteremtésének, valamint alapvető szakma iránti motiváltságának a felmérése. A vizsga témakörei:

- Iskolaválasztás/tagozatválasztás (tervek a jövőre)
- Kedvenc szaktárgyak, tanulási módszer
- Szabadidő, hobbi, sport
- Környezettudatosság
- Idegen nyelv tanulásának fontossága.
- Tájékozottság a választott képzésről.

Beszélgetés ideje:10 perc

Nyílt napjaink időpontját az éves munkatervünk tartalmazza, melynek időzítését az adott naptári év novemberére tervezzük. Minden tanévben közzétett legfrissebb változat a honlapunkon, a Facebook oldalunkon, az OH beiskolázási oldalán és az aktuális szórólapjainkon olvasható. A felvételre jelentkezéskor csatolni kell az esetleges szakértői (SNI-s, BTM-s) véleményt is.

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadály a szakmai vizsgára bocsátásnak. A képzésre jelentkezéskor vagy a beiskolázás alkalmával a leendő résztvevők tájékoztatást kapnak a szakma jellemzőiről, az ellátandó feladatokról és a képzés sikeres elvégzésével betölthető munkakörökről, amelynek tükrében mindenki saját maga is meggyőződhet a pályára való alkalmasságáról. A jelentkezőknek ez alkalommal lehetőség van annak tisztázására, milyen segítséget igényelnek a képzés sikeres elvégzéséhez a saját használt segédeszközökön kívül, és azt a szakképző intézmény hogyan tudja számukra biztosítani.

Az iskola a fő feladatoként megjelölt technikumi szakmai oktatást, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését, oktatását folytatja olyan mértékben, ahogyan az intézmény ezen tanulók szakszerű ellátását egyértelműen biztosítani tudja.

Az ideiglenes felvételi listákat megtekinteni az iskola honlapján lehet, ehhez ismerni kell a tanuló OM azonosítóját.

Amennyiben az iskolai létszámok megengedik, lehetőséget nyújtunk iskolánkban tanulói átvételre. Év közben a felvételtől felvételi bizottság dönt, melynek tagja az iskolavezetés egy tagja, a leendő osztályfőnök és egy munkaközösség-vezető. Azonos ágazat esetén az átvétel különböző vizsgák nélkül történhet. Más ágazat, illetve gimnáziumi átvétel esetén mérlegelni kell a felvételi bizottságnak a különböző vizsga-vizsgák letételének várható kimenetelét.

Ha az iskolaváltás nyáron történik, a javítóvizsgák ideje alatt (augusztus végén) a hiányzó közismereti és szakmai tantárgyakból kell különböző vizsgát tenni.

A tanév során való iskolaváltás esetén lehetőséget nyújtunk arra, hogy az adott tanév tantárgyaiból különböző vizsga nélkül dolgozatok megírásával vagy szóbeli felelésekkel pótolja

az érkező tanuló az általa az előző iskolájában nem tanult tananyagot. Az előző év(ek) hiányzó közismereti és szakmai tantárgyaiból különbözeti vizsgát kell tenni legkésőbb az adott félév zárása előtt egy hónappal. Ha ez nem sikerül, a tanuló javítóvizsgát köteles tenni. A különbözeti vizsgák letételéhez oktatói segítséget nyújtunk (konzultáció, korrepetálás).

Az átvételkor figyelembe kell venni:

- az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát,
- a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket,
- tanulmányi eredményét,
- idegen nyelvi tudását.

Az átvétel esetében lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel egyvel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

A felvételtől és az átvételtől az igazgató dönt.

1.9 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, az osztályfőnök, illetve a duális képzőhely által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap.

Javítóvizsgát legfeljebb 3 tantárgyból lehet tenni. Ennél több tantárgyi elégtelen osztályzat esetén a tanköteles tanuló köteles évfolyamot ismételni.

Nem osztályozható, és egyben évismétlésre kötelezhető az a tanuló, akinek igazolt és igazolatlanul mulasztott óráinak együttes száma a törvényben meghatározott mértéket meghaladja. Indokolt esetben, a tantestület döntése alapján, a tanév végéig osztályozó vizsgát tehet.

A tanuló továbbhaladásának feltétele, hogy teljesítse az ágazatában előírt összefüggő szakmai gyakorlatot. Ennek elmulasztásakor a tanulmányok csak az évfolyam megismétlésével folytathatók.

Kivételes esetben a szakmai képzésben a korábban tanult tantárgytartalmak beszámíthatósága is lehetővé teheti a felsőbb évfolyamba lépést.

A szakképzés megkezdése előtt foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban eltöltött szakirányú gyakorlat időt a szakirányú oktatás idejébe be kell számítani, így a tanulmányi követelmények az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthetők.

Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie.

2 Az egészségfejlesztési program

2.1.1 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az iskolánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítését, fejlesztését szolgálja. Intézményünkben kiemelt figyelmet fordítunk a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a viselkedési függőségek,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné,
- járványügyi helyzetekben a tisztiorvos és a felelős szervek által előírt intézkedési terv, egészségbiztonsági előírások betartása területére terjednek ki.

További egészségfejlesztési feladatok:

- egészséges mozgásfejlődés biztosítása,
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- családi életre, társsá, szülővé válásra nevelés,
- a stratégiai célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- rendszerszemléletre nevelés, és a holisztikus szemléletmód kialakítása,
- az önismeret, a tolerancia és az empátia fejlesztése
- a személyes felelősség tudatosítása
- a problémamegoldó gondolkodás, a döntésképeség fejlesztése
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát
- az életminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése
- a tantestület és a szülők egységes egészségfejlesztési szemléletmódjának formálása

2.1.2 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Az iskolai egészségnevelés főbb szinterei

- Osztályfőnöki órák

Mind a testi, mind a lelki egészség témakörével minimum 5 – 5 osztályfőnöki óra foglalkozik évenként. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket a testi és lelki egészségük megőrzésében, a pozitív beállítódások, magatartások kifejlesztésében, valamint az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Intézményünk minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Az iskolai könyvtár írásos és videó anyaga témakörönként bontva minden osztályfőnök rendelkezésére áll. Orvosok és orvostanhallgatók, valamint a védőnő egészségnevelési órákat tart minden osztályban minimum egyszer évente. A védőnő filmvetítéseket tart beszélgetésekkel egybekötve minimum egyszer évente. Iskolai drogstratégia alkalmazása 2002 óta. Lehetőség szerint részvétel drogmegelőzési pályázatokon.

- Szakórák

Komplex környezetismereti órákon fő téma: az emberi test felépítése, szervei, betegségei, gyógyításuk. Minden évfolyamon heti három, felmenő rendszerben heti öt testnevelés óra. Gyógytestnevelési órák, úszás lehetőség a rászorulóknak számára. Egészségügyi előadások (orvosok).

- Egészségügyi felmérések, vizsgálatok

Az iskolaorvos és a védőnő rendszeres egészségügyi vizsgálatokat végeznek (hallás, látás, gerincvizsgálat, testsúlyproblémák, betegségek tüneti felmérése, szakorvoshoz küldés) Testnevelés órákon a tanulók fizikai állapotának felmérése: a 20/2012. (VIII.31.) 81.§ (1)-(2) EMMI rendelet alapján az iskola tanévenként, valamennyi évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérést, vizsgálatot április-május hónap folyamán szervezi meg a testnevelés munkaközösség-vezető és az igazgatóhelyettes.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító oktatói végzik. A mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző oktatók a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzítik, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító oktatók közösen elemzik és meghatározzák a tanulók fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

Egészségfejlesztés az osztályfőnöki óra keretében

9-10. évfolyam

Ez a korosztály már a csoport, a közösség részének tekinti magát, igyekszik sikeresen kooperálni a többiekkel. Még indig a lázadó korszak jellemzi a viselkedésüket, de egyre több belátással. Az osztályfőnök mindig tud egy „aktív magot” toborozni, akik közvetítenek a felnőttek és a majdnem felnőttek között. Ebben az időszakban már a felelősséggel rájuk bízhatunk sok tennivalót, az ellenőrzést viszont még nem lehet abbahagyni.

Egészséges táplálkozással kapcsolatban:

- egészséges életmód az étkezésben
- kooperáció az iskolai büfé működtetőjével a kínálat egészségtudatos összeállítása, a műanyaghasználat visszaszorítása

Testi és lelki egészség érdekében:

- az alkohol és tudatmódosítószerekkel való találkozás lehetőségei, veszélyeik tudatosítása
- sporttevékenység támogatása
- iskolapszichológusunk, védőnőnk, orvostanhallgatók segítségével a felnőtté válás problémáiról, a szexuális élet veszélyeiről való előadás/beszélgetés

11-13. évfolyam

Diákjaink többségének figyelme ebben az időszakban már a továbbtanulásra irányul. Ezért kiemelt fontosságú, hogy minél több pontos információ jusson el hozzájuk és a szülőkhöz is. Programok szervezésében, lebonyolításában már nagyfokú önállósággal bírnak, de a felnőtt kontroll továbbra is elengedhetetlen.

Az osztályfőnöki órák nagy része már a jövőről szól, így ezek keretében:

- A közelmúltban végzett, de visszajáró diákjaink tarthatnak beszámolót saját felsőoktatási intézményükről, kollégiumi életről, lehetőségekről. Elsőkézből még diáktól kapnak hasznos tanácsokat, amit szívesen hallgatnak meg.
- Pályaorientációs előadások szervezése (pszichológussal, iskolapszichológussal egyeztetve)
- Családi élet szervezése elsősorban otthoni példa, nevelés eredménye, de a diákjaink egyre nagyobb hányada kerül olyan háttérrel iskolánkba, hogy ennek a témának is van létjogosultsága osztályfőnöki óra keretében.
- Pszichológus szakember adhat tanácsokat konfliktuskezelés, párkapcsolat, szülő-gyermek kapcsolat témában. Tárgyalási technikák megismerése, kulturált vitatkozás, érvelés formái (kommunikáció tantárgy keretében az alapok elsajátítása megtörténik).
- Egészségmegőrzés kapcsán a szűrővizsgálatok szükségességéről és hatékonyságáról az iskolaorvos, a védőnő, külső szakértők (az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával) előadásai, tanácsai lehetnek jó útravalók.

Egészségfejlesztés a tanórán

Az iskolánk egészségfejlesztéshez kapcsolódó, a nevelés-oktatás egészét érintő feladatainak színtere minden tanóra, és tanórán kívüli foglalkozás. Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a komplex természettudomány és idegen nyelvi órák.

Egészségfejlesztés a nyelvi órákon

Az élő idegen nyelv oktatása során elsajátított kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, illetve a gyakorlati étellel. A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció jelentőségét. Fontos, hogy a tanulók az idegen nyelv tanulása során építeni tudjanak más tantárgyak keretében szerzett ismereteikre és személyes tapasztalataikra, ugyanakkor az idegen nyelvvél való foglalkozás olyan ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagítja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak keretében is hasznosítani tudnak.

Ezen felül mivel a nyelv az élet minden területét átfogja, az idegen nyelv egyedülálló a tantárgyak között, hiszen számtalan lehetőséget biztosít a tantárgyat oktató számára, a tanulók ismereteinek bővítésére, világról alkotott véleményük, beállítottságuk formálására.

Az érettségi vizsgák, valamint a nyelvvizsgák követelményrendszerébe foglalt témakörök keretében – melyek már a nyelvoktatás legelső szintjétől jelen vannak és a különbözőnyelvi szinteken újra és újra visszatérnek – a nyelvet oktató tevékenyen részt vesz a tanulók környezeti és egészségnevelésében, mentálhigiénés fejlődésük elősegítésében.

Az egészségfejlesztésben kiemelt szerepet játszó nyelvi témakörök:

Életmód:

- egészséges életmód, egészségmegőrzés,
- egészséges étrend, sport, fitnesz, betegségmegelőzés,
- gyógy módok, alternatív gyógyászat,
- szenvedélybetegségek: dohányzás, alkohol, drogok,
- test-és lélek harmóniája.

Helyünk a világban és társadalomban, szociális kapcsolatok:

- a család szerepe, fontossága,
- a tizenévesek világa, baráti kapcsolatok,
- generációk kapcsolata, generációs különbségek,
- példaképek,
- kultúrák, népek, országok,
- kulturális különbségek, tolerancia.

Egészségfejlesztés a komplex természettudomány órák keretén belül

Célunk, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Feladatunk, hogy segítse a tanulót a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Témakörei:

- Alapvető járványtani fogalmak ismerete.
- A helyi és világjárvány fogalma, a megelőzés és elhárítás lehetőségeinek megismerése.
- Az embereket fertőző vírusok.
- Az emberi szervezet parazita baktériumai, kórokozásuk. Baktériumok által okozott betegségek.

- Védekezés, megelőzés. Ajánlott és kötelező védőoltások.
- A gombák táplálkozás-élettani szerepének, a gombaszedés és tárolás szabályainak megismerése.
- Emberi kórokozó férgek, ízeltlábúak és az általuk okozott betegségek, tünetek ismerete.
- az emberi szervezet felépítésének és működésének megismerése, az ember testi és lelki egészsége közötti kapcsolat megértetése szerepel. Kiemelt szerepet kap a mindennapi élet biológiai problémáinak megismerése, a családtervezés és a tudatosan vállalt egészséges életmód biológiai alapjainak elsajátítása.

Prevenció

A tanulók felvilágosítása, figyelemfelhívás a devianciák lehetséges következményeire. A mutakozó anomáliák mérséklése. Az egészségfejlesztés kialakításának az ismeret átadáson, valamint döntést, viselkedést és életmódot befolyásoló módszerekre kell épülnie. „Testi és lelki egészség” területének kiépítési formái:

- **Filmvetítés:** A devianciákkal kapcsolatos oktató ill. élettörténeti filmek, valamint a sikeres kezelésekhöz kapcsolódó tájékoztató filmek vetítése. Kiválasztásnál fejlődéslelektani szempontokat is érvényesíteni kell.
- **Versenyegek, vetélkedők, pályázatok:** Regionális, iskolai vagy osztály szintű pályázati kiírások tanulói feldolgozására (elbeszélések, versek, poszterek, rajzok, plakátok, fotók, filmvázlatok lehetnek a kiírások témái). Vetélkedők, Ki-Mit-Tud-ok részei is lehetnek a témával kapcsolatos kérdések.
- **Szakkörök, kortársképzés:** Egészségügyi szervek, gyermekjóléti szolgálatok, drogzonzultációs központok munkatársai által vezetett szervezett programok lehetnek a motivált tanulók "gyűjtőhelyei" és a szemléletformálás műhelyei.
- **Kiscsoportos beszélgetések:** Osztálynak vagy kisebb panelcsoportoknak tartott beszélgetéses téma feldolgozások lehetnek megelőző jellegűek, esetleg konkrét problémát feldolgozóak. A beszélgetésre nagyon fel kell készülnie az oktatónak. Odaforduló, érzékeny és mégis távolságot engedő attitűddel kell a foglalkozást vezetni. Mindenképpen kerülni kell a moralizálást, a felelősségkutatást, az elijesztést és a megszegyenítést. Szociális munkás igénybevétele.
- **Dramatikus játékok:** Osztályfőnöki órán esetleg magyar irodalom órán jól alkalmazható a felkészült (kiképzett) oktató számára a szituációs vezetés módszere. Alapvetően a nemet mondás algoritmusát, valamint a segítségnyújtással kapcsolatos esetek dramatikus jellegű feldolgozását jelenti (lásd gyakorlatok fejezet).
- **Színjátszó kör:** A szenvedéllyel, a drogok fogyasztásával és az életmódot befolyásoló hatásával kapcsolatos darab kiválasztását (esetleg diák pályázaton győztes munka) bemutatását vagy videofilm feldolgozását jelenti az egyébként hagyományos módon és témafeldolgozással működő irodalmi színpad vagy más diák társulat esetén.
- **Drogellenes sportprogramok és túrák, kirándulások:** Ma már Magyarországon is elfogadottak és népszerűek a megelőzést felvállaló sportrendezvények. Bevált forma a 24-órás foci vagy kosárlabda program, de a különleges sportok is számításba jöhetnek.
- **Tematikus előadás:** A tanulók korrekt ismeretanyagának kialakításában van szerepe a tematikus előadásoknak, amelyek megtartására célszerű külső specialistákat felkérni. Prevenációs hatékonysága önmagában nagyon csekély, de megfelelő tárgyi ismeret nélkül az interaktív módszereket sem lehet eredményesen alkalmazni.

- **Internet:** Az informatikai világháló információs lehetőség, valamint a kapcsolattartást és programszervezést segítő színtér.

A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései:

- Szemléletformálás és ezzel együtt a környezettudatos gondolkodás kialakítása.
- Ismeretközvetítés és ezzel együtt az aktív állampolgárrá nevelés.
- Helyi környezeti problémák megismertetése, megoldása, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és az aktív megóvás fenntartható fejlődés előmozdítása.
- A környezeti nevelés tartalma között hangsúlyos a jövővel való foglalkozás (lokális és globális jövő –és a személyi jövőkép).

Környezeti nevelésünk szempontjai:

- Legyen befogadó
- Neveljen problémamegoldásra
- Legyen egész életen át tartó
- A tanórai tevékenységen kívül is jelenjenek meg a helyi környezeti problémák
- Legyen interdiszciplináris
- Legyen egyszerre lokális és globális
- Legyen egyszerre aktuális és jövő orientált
- Legyen rendszerszemléletű
- Neveljen együttműködésre
- Neveljen új értékrendszerre: az egészség érték, fontos a tiszta levegő, a talaj, az ivóvízvédelme.

A környezettudatosságra nevelés témái:

- természeti környezet ismerete, óvása, fejlesztése
- épített környezet ismerete, óvása, fejlesztése
- szociális környezet ismerete, óvása, fejlesztése

Szakórák:

- Földrajz órákon a természeti környezet megismerése
- Komplex természettudományos tantárgyi órákon a veszélyes anyagok megismerése, tárolása, semlegesítése és az egészséges életvitellel kapcsolatos kérdések megbeszélése
- Szakmai elméleti és gyakorlati órákon a szakmához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismeretek, a szakma története, a szakmai higiéniai kérdések, a szakmai ártalmak ismerete, a szakma környezetre gyakorolt hatásai, a szakma környezetterhelő hatásai, környezetbarát technológiák, anyag- és energiagazdálkodási módok, a szakmához kapcsolódó létesítmények megfigyelése a gyakorlatban, a környezetet károsító elemek hatásainak mérése a gyakorlatban.

Környezeti nevelési program

Helyzetkép

- földrajzi elhelyezkedés jó (Duna közelsége, Budapest határa, zöldövezet)
- helyi adottságok jók (nagy füves, fás udvar, sportpálya, épületben víz, energiagazdálkodás a műszaki feltételek adottságai arányában takarékos)
- tanulói kiskertek és gyümölcsfák ültetése, gondozása
- a nevelőtestület viszonylag egységesen törekszik a környezetbarát szemlélet kialakítására
- a technikai dolgozók környezetbarát technológiákkal dolgoznak
- tanulóink neveltségi, szociális színvonala alacsony
- a szülők nem mindig partnerei az iskolának
- ÖKO iskola cím elnyerése 2012-ben és 2014-ben
- Örökös ÖKO címet 2018-tól nyertük el.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Tanulmányi kirándulások (ősszel közös iskolai túra a környező hegyekbe, tavasszal az osztályfőnökök az osztály szülői munkaközösség egyetértése mellett kettő-három napos osztálykirándulást szerveznek. A rászoruló tanulók esetében a költségekhez a Varga István Oktatási Közhasznú alapítvány anyagi lehetőségei szerint hozzájárul.)
- Természetvédelmi területek, parkok megismerése
- Múzeumlátogatások
- Gyárlátogatások, a szakmához kapcsolódó létesítmények látogatása
- Vetélkedők, iskolai kiállítások szervezése
- Iskolatakarítási akciók
- Szelektív hulladékgyűjtés a tantermekben és a folyosókon elhelyezett hulladékgyűjtőkben
- Évente papírgyűjtési akció szervezése
- Varga Nap keretén belül iskolai programok
- Drog-prevenációs program folytatása
- „Zöld szervezetek” megismerése, meglátogatása
- A víz napja – rendezvény keretén belül előadások, versenyek, kiállítások a tanulói munkákból
- „TeSzedd” programban részvétel
- Iskolai kiskert (gyümölcsfák, paradicsom, eper)
- Komposztáló az udvaron

2.1.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja a fenti elvekhez, programokhoz, tevékenységekhez kapcsolódóan

Célunk megismertetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos óravezetéssel sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítménycentrikus oktatás domináljon.

A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés fő elvét mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- legyenek tisztában a balesetmegelőzés, balesetvédelem és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával,
- felismerjék a helyes napirend kialakításának fontosságát, és eszerint éljenek,

- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása.
- növekedjen a fizikai állapotuk az évenkénti Netfit teszt felmérések során. (A felmérések eredményeit a testnevelő oktatók kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév május hónapjában bonyolítjuk le. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák.)

9-10. évfolyam

A serdülőkori időszakában következik be a hirtelen, gyors hossznövekedés, ezért fő feladat ebben a korban a mély hátizmok további erősítése, „törzsizomfűző” kifejlesztése.

Váljon szokásokká a sportkörnyezet higiénijája, tisztasága, a rendszeres mosakodás, tisztálkodás órák után. Ismerjék és alkalmazzák a tanulók azokat az alapvető verseny- és játékszabályokat, amelyek a tanult sportágakban a tanórai és a tanórán kívüli versenyzést és játékot biztosítják.

Rendelkezzenek a tanulók elméleti ismeretekkel az alapképességek fejlesztésének élettani háttéréről, amelynek ismeretében tudatosan alkalmazhatják a megismert képességfejlesztő módszereket. Ismerjék az alkalmazott új gyakorlatok esetében is az intenzitás és a terjedelemlévelés lehetőségeit. Ismerjék a tartós terhelés, az aerob állóképesség fejlesztés alapelveit, tudják mérni, ellenőrizni.

11-12. évfolyam

Legyenek képesek önfejlesztésre, önellenőrzésre önállóan és önirányítottan tudjanak edzőmunkát végezni. Legyenek képesek különböző egyéni és csapat sportteljesítményeket adekvát szempontok szerint értékelni. Váljon mind tudatosabbá magatartásuk a szabadidőben végzett sportolásban, edzettségük növelésében, érezzék felelősséget saját magukkal, életmódjukkal szemben.

Rendelkezzenek a tanulók ismeretekkel az erőt, a gyorsaságot és az állóképességet fejlesztő programok összeállításáról.

A mindennapos testmozgásban lehetőség van arra, hogy a tanításhoz, tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük, a diák legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanítással, tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

2.1.4 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Iskolánk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy biztonságos intézményként működjön. Ennek érdekében az osztályfőnökök és az oktatók (elsősorban a testnevelés szakos kollégák) folyamatosan fejlesztik és ösztönzik a tanulók elsősegélynyújtási ismereteit.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy

megérkezése előtt. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzeten átsegít.

Az iskolai balesetek száma a mi intézményünkben minimális, de az iskolai oktatásban hang-súlyt kap az elsősegélynyújtás. Az ismeretek elsajátítására osztályfőnöki, komplex természet-tudomány, fizika, informatika/digitális kultúra és testnevelés órákon van lehetőség.

Az iskolai ökonap/egészségnap elméleti és gyakorlati órái is lehetőséget biztosítanak nagy-számú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására, kipróbálására.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulónak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk az oktatók elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Komplex természet-tudomány, Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek	<ul style="list-style-type: none"> - általános egészségügyi ismeretek az emberi szervezetről - rovarcsípések - légúti akadály - égési sérülések - artériás és vénás vérzés - komplex újraélesztés - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - égési sérülések - forrázás - különösen sav és lúg okozta sérülések - szénmonoxid mérgezés - szennyezett víz veszélye
Digitális kultúra, Digitális alkalmazás	<ul style="list-style-type: none"> - áramütés
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés - artériás és vénás vérzés - projekt feladat (higiénia, egészség)

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (kellő számú jelentkező esetén);
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással, sporttal foglalkozó projektnap szervezése az iskola minden tanulója.
- prevenció előadások, melyen az iskola minden tanulója részt vesz.

3 Oktatási program

3.1 Sajátos pedagógiai módszereink

A tanulók egyéni aktivitására épülő tanulásszervezés (páros és csoportos munka, tematikus tananyag-feldolgozás, projektoktatás, drámapedagógiai módszerek alkalmazása), a differenciáló módszerek alkalmazása, az iskolán kívüli szervezett tanulás (pl. gyárlátogatások) fontos szerepet játszik iskolánk életében. Az intézmény a munkatervében meghatározott módon részt vesz a témahetekhez (digitális témahét, pénzügyi és vállalkozói témahét, fenntarthatóság témahete) kapcsolódó programokon, továbbá a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, foglalkozásokat szervez a témahét keretében.

A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza az alkalmazott, a kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolható sajátos pedagógiai módszerek között a projektoktatást. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

3.1.1 Projektoktatás

Minden évben a munkatervben a helyi sajátosságokat figyelembe vevő, azokra építő projektprogramot és a hozzá illeszkedő projektfeladatokat dolgozunk ki közismereti tartalmakra. A tananyagtartalom minimum 20 százalékát projekt keretében kell feldolgozni.

A fenti elvek mentén egy – egy projekt esetében a célunk 2-10 tanóra ismeretanyagát felölelő tananyag projektformában történő feldolgozása. A tanórák nem feltétlenül egy tantárgyhoz kapcsolódnak, több oktató (maximum 3 fő) együttműködésében is megvalósítható a projektoktatás. A projekt megvalósítója egy vagy több tanuló, a tanuló(k) saját döntése alapján. A projektkiírás az egyéni és a csoportos megvalósításra egyaránt lehetőséget ad.

A projekt produktuma elektronikus formátumú: hang-, video-, vagy (ppt-ből vagy wordből konvertált) pdf file.

A projektoktatást bemutató dokumentáció iskolai belső hálózatra, tárhelyre töltendő fel. A dokumentációban megtalálható a projektkiírás, és azonosítható az alábbi szakaszokhoz adott oktatói támogatás: témaválasztás, tervekészítés (célok és feladatok), szervezés, adatgyűjtés, feldolgozás, produktum összeállítása, értékelés, korrigálás (szükség esetén), bemutatás, nyilvánossá tétel (adott körben) és reflexiók. A dokumentáció legalább három produktumot is tartalmaz. A dokumentáció része az előzetes, aktiválandó tudás rövid ismertetése, a tantárgy(ak), tananyagrészek(ek), a részt vevő oktatói és tanulói kör megnevezése.

3.2 A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A technikai évfolyamokon a közismereti képzés a gimnáziumi kerettanterv szerint folyik. Témakörök a hatályos kerettantervnek megfelelően lettek kijelölve.

Az óratervek és a részletes helyi tanterv, illetve a foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga a jelen szakmai program mellékletében találhatóak, pontos jogszabályi hivatkozással, utalással arra, hogy melyik tanévben belépő osztályra vonatkozik.

A választott kerettantervekben meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozásokon az elsajátítandó tananyag gyakorlása képességfejlesztés, a közép- és emelt szintű érettségire való felkészítés folyik. A többletórászámokat az egyes tematikai egységek közötti elosztással, elmélyítés, gyakorlás, és képességfejlesztés céljára fordítjuk. Választható tantárgyak a második idegen nyelv és a földrajz. Megfelelő számú jelentkező esetén indul az adott évfolyamon az oktatás.

Az oktató kiválasztásánál előnyt élvez az az oktató, aki az adott évfolyamon a tantárgyat tanítja. A tanuló abban az esetben választhat oktatók közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két teljesen azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

3.3 A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző színtereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

Az emberek kompetenciáik használatára támaszkodva élik mindennapjaikat, a kompetenciák fejlesztése és mozgósítása által tanulnak, dolgoznak, s válnak a társadalom aktív tagjaivá. A kompetencia olyan ismereteket és tudást, képességeket és készségeket, attitűdöket és értékeket foglal magában, amelyek a személyt képessé teszik egy adott feladat eredményes elvégzésére. Ha a különböző tanulási formák és folyamatok nézőpontjából, a tanuló szemszögéből vizsgáljuk, akkor a kompetenciák elemei együttesen, kölcsönhatásban érvényesülnek, és kulcsszerepet töltenek be bármely tudományterület vagy tevékenységforma tanulásában.

A 2020-as NAT szerinti kompetenciák:

Kompetencia	Kitűzött készcélok	A helyi megvalósítás szabályai
A tanulás kompetenciái	Az egyéni tanulási útvonalak kialakítása, belső motivációval ösztönzött tevékenységek végzése,	Minden oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, útbaigazítást adjon, a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Megfelelő

	<p>önszabályozó stratégiák alkalmazása, a tudás aktív konstruálása, önállóan vagy másokkal együttműködve.</p>	<p>szemléltető eszközökkel készüljön a tanítási órára, használható logikus és egyértelmű óravázlatot adjon, minden tantárgy tanulásának megkezdése idején a tantárgyhoz kapcsolódó eredményes tanulási módszert és gyakorlást ajánljon a diákok számára. Igény és szükség esetén az iskola megkeresi annak a lehetőségét, hogy azon tanulónak, akik erre rászorulnak és igénylik, a felzárkóztató foglalkozások keretein belül, tanulási technikák tanítását is lehetővé tegye. Az osztályfőnöki tananyaghoz kapcsolódóan előadást, tréninget tartunk a különböző tanulási módszerek és technikák ismertetésével kapcsolatban. A tanév során több tantárgy, tanulási ismeret integrálását igénylő témanapot, projekt-napot tartunk, melyek segítik a tanulókat abban, hogy az adott jelenségeket, problémákat komplex módon vizsgálják.</p>
<p>Kommunikációs kompetenciák</p>	<p>A tanuló szóban, írásban és digitális eszközök felhasználásával vagy egyéb módon, kommunikációs szándékkal, olyan információcserét folytat, amely a gondolatok, érzések és tapasztalatok hatékony kölcsönös megosztását teszi lehetővé.</p>	<p>A releváns közismereti (magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv) és szakmai tantárgyat (kommunikáció) oktatók feladata, hogy kialakítsák a tanulóknak azt az igényt, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tudjanak. Támogatjuk a tanulókat abban, hogy képesek legyenek megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat. Képesek legyenek különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveiket a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni magyar s idegen nyelven.</p>
<p>A gondolkodás kompetenciái</p>	<p>Adatgyűjtés és -rendszerezés, információátalakítás, -értelmezés és -elemzés, összefüggés-feltárás, kritikai mérlegelés és döntés, amelyek hozzájárulnak a tudományos és technológiai gondolkodás</p>	<p>Az iskola hozzájárul a tanulók tudásalapú világgépének kialakításához, valamint a technológiaalapú fejlődés megértéséhez és kritikus értelmezéséhez. A közismereti és szakmai tananyagtartalmak elsajátítása során megismeri és alkalmazza a kvantitatív és kvalitatív adatok összegyűjtésének, rendszerezésének módszereit, az információk különböző logikai eljárásokkal történő átalakítását,</p>

	kialakulásához.	értelmezését és elemzését.
Digitális kompetenciák	Az információk kezelése, a digitális térben folytatott kommunikáció és együttműködés, valamint a biztonságos és etikus eszközhasználat; a tanuló digitális tartalmakat és algoritmusokat hoz létre és alakít, fejlődik a digitális problémamegoldó képessége.	Az e-világ nyújtotta lehetőségek feltáráshoz és kihasználásához támogató, akadálymentes, minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet biztosítunk. A tantermek IKT-támogatottsága megfelelő (interaktív tábla, prezentációs eszközök, internetkapcsolat). Igényesen berendezett, az osztályok által „személyre szabottan” dekorált tantermeink megfelelő szinterei az eredményes tanulásnak.
Személyes és társas kompetenciák	A pozitív énkép, a testi-lelki egészség, az alkalmazkodás készségei, a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok és a tudatos életvitel; a tanuló tisztában van alapvető jogaival, kötelezettségeivel és kisebb-nagyobb közösségeihez fűződő felelősségével.	Gondoskodunk arról, hogy a tanulók kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Alapvető célkitűzésünk az önmegismerés és önkontroll, önállóság, önfejlesztés igénye. Jelen terület fejlesztése alapvetően a közismereti, a szakmai és az osztályfőnöki órák anyagának része, ezen kívül az iskola megragad minden olyan lehetőséget, akár nem hivatalos keretek között is, amelyek e célok fejlesztését szolgálják. Ide tartozik az egészségnevelési nap és minden olyan diáknapi rendezvény, ahol előadás, vagy gyakorlati foglalkozás keretében e kérdéskörrel foglalkoznak. Az iskolaorvos, védőnő, pszichológus, családsegítő szolgálat munkatársai által történt ismertető előadás is olyan eszköz lehet, amely a személyes és társas kompetenciák kialakulásának folyamatában megkerülhetetlen.
A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái	A tanuló kreativitásának kibontakoztatása, a művészi önkifejezés megélése, a kulturális önazonosság és a sokszínűség pozitív értelmezése, az emberi alkotás tisztelete.	Az iskola megteremti annak a lehetőségét, hogy tanuló olyan készségeket sajátítson el, amelyek magukban foglalják a kultúra által felhalmozott tudományos, technikai és művészeti produktumok befogadását, és lehetőséget biztosítanak a kreativitás aktív gyakorlására. A tanítási órákon és ezeken kívüli tevékenységek, projektnapok és tematikus hetek keretében ösztönözzük a tanulók alkotásvágyának kielégítését, a más

		nézőpont megismerését, a nyitottság, az érdeklődés és az esztétikai érzék fejlesztését.
Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák	Felelősségvállalás az elvégzett munka eredményéért és minőségéért, vállalkozói hajlandóság, kezdeményezőkézség, nyitottság a munkavállalás lehetőségeire és pozitív jövőkép.	Tantárgyi keretekben és osztályfőnöki órákon egyaránt támogatjuk, hogy a tanuló nyitottá váljon a különböző munkakörökre és az azokhoz tartozó szerepek betöltésére, kialakuljon benne a vállalkozási hajlandóság, a kezdeményező hozzáállás és az új ötletek iránti pozitív attitűd, a jövőbe vetett bizalom, valamint a munkavégzéshez szükséges készségek minőségi szintű kialakítása. E terület iskolánk profilja, így napi szinten nyújtunk hasznos ismereteket a tanulóinknak.

3.4 Választható érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szinten

Az érettségi vizsgát és a vizsgára való felkészítést az óratervekben meghatározott tantárgyakból vállaljuk, az ott rögzített szinteken.

A kötelező érettségi vizsgatárgyakon (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) kívül technikumban vállaljuk még a vizsgafelkészítést középszinten informatika / digitális kultúra, földrajz és testnevelés tantárgyakból, emelt szinten földrajz és testnevelés tantárgyakból.

3.4.1 A választható érettségi vizsgatárgyakhoz kapcsolódó követelmények

Az iskola tanulói abból a választható érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit minden évfolyamra vonatkozóan teljesítették.

Közösségi szolgálat

A szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Kormány rendelet 107. §-a értelmében a technikumban megszervezzük a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását.

A Nemzeti köznevelési törvény 6.§ (4) bekezdése alapján a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

Az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

A közösségi szolgálat területei:

- a) az egészségügyi,

- b) a szociális és jótékonysági,
- c) az oktatási, kulturális és közösségi,
- d) a környezet- és természetvédelemi,
- e) a katasztrófavédelmi,
- f) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység,
- g) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési tevékenység.

A közösségi szolgálat teljesítésének érdekében az osztályfőnökök a 9. évfolyamon október 30-ig összegyűjtik a tanulói jelentkezéseket, majd ezek alapján az iskola a fogadó szervezetekkel megkötöti a szükséges együttműködési megállapodást. A közösségi szolgálat adminisztrálása a jogszabályoknak megfelelően történik.

A tanulók a közösségi szolgálati naplójukban, az osztályfőnökök az elektronikus naplóban vezetik a teljesített közösségi szolgálatot. A törzslapon és a bizonyítványban minden tanév végén a közösségi szolgálat teljesítését az osztályfőnökök záradékolják.

3.5 A középszintű érettségi vizsga témakörei az egyes érettségi vizsgatárgyakból

A középszintű érettségi vizsga témaköreit az egyes tantárgyak esetében a jelen szakmai program melléklete tartalmazza.

3.6 Az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Iskolánk közép- és emeltszintű érettségi vizsga megszerzésére készít fel. A tanulók a választott tárgyból a mellékletben található helyi tanterv tantárgyankénti részénél leírt követelmények teljesítése alapján tehetnek érettségi vizsgát.

A tanulók 11-12-13. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a NAT és az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján kapják az előírt többlet óraszámban. A kimeneti követelményeket a fenti jogszabály írja körül (https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak).

Iskolánk oktatói arra törekednek, hogy a lehető legnagyobb hozzáadott pedagógiai értéket tudják adni az érettségire való felkészítés folyamatában. Ehhez változatos módszereket alkalmazunk és felhasználjuk a digitális oktatás adta lehetőségeket is. Az írásbeli vizsgák után konzultációt szervezünk.

3.7 A tanuló teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái

Alapelvek:

- értékelés előtt rögzítjük mit, mikor és hogyan értékelünk,
- a tanulási folyamat elején ismertetjük ezt a tanulókkal, szülőkkel az elvárásokat,
- az ellenőrzés és értékelés folyamatos,
- az ellenőrzés egységessége megvalósul,

- a diagnosztikus mérések során kapott tapasztalatokat megosztjuk és a további munkában felhasználjuk.

3.7.1 A tanuló teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

Szóban / gyakorlatban:

- Az új tantárgyknál a kezdeti időszakban.
- Órákon részteljesítmények esetén, illetve érdemjegy indoklásánál.
- A tanulók saját és egymás teljesítményét is értékelhetik.

Írásban:

- A tanuló félévente a heti óraszámával megegyező számú érdemjegyet kap, de minimálisan hármat figyelembe véve az időarányos értékelést, azaz érdemjegyek a félévben arányosan legyen elosztva.
- Az érdemjegyek a témazáró írásbeli dolgozatok, a szóbeli feleletek, csoportos feladatok, órai munkák, gyakorlati tevékenységek és az önálló kutatómunkák, éves szintmérések tantárgyankénti eredményeit tükrözik.
- Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékeli, amely tükrözi a tanuló év közbeni fejlődését is. Az oktató megállapíthatja a kapott jegyek súlyozását (témazáró, házi feladat, szóbeli felelet, stb.), amely szerint a digitális napló a jegyek számtani átlagát kiszámítja. A félévi és az év végi osztályzat nem térhet el jelentősen a kerekítés szabályai szerinti értéktől.

Osztályzatok

- Jeles /5/ A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot és azt alkalmazni képes. Pontosan definiál, tud a témáról szabadon, önállóan beszámolni és érvelni. Lényeget érintő kérdéseket tud feltenni.
- Jó /4/ A tantervi követelményeknek eleget tesz, tudását képes kifejtteni, kevés és jelentéktelen hibával, a tananyag alkalmazásában csak apróbb bizonytalanságai vannak.
- Közepes /3/ A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával, eleget tesz, oktatói segítségre, javításra többször rászorul. Ismeretei felszínesek, kevésbé tud önállóan dolgozni, magát kifejezni. Segítséggel képes megoldani feladatát.
- Elégséges /2/ A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen /1/ A tantervi követelményeknek, nevelői útbaigazításokkal sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az egy-egy tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulót az oktató félévkor és év végen dicséretben részesíti. A dicséretet a tanügyi dokumentumokba a következő záradékkal jegyezzük be:

„... tantárgyból dicséretben részesült.”

Azt a tanulót, akinek a tanulmányi átlaga félévkor, illetve év végén legalább 4,75, és valamennyi osztályzata legalább jó, az osztályozó konferencia az osztályfőnök javaslatára általános dicséretben részesíti. Az általános dicséretet a tanügyi dokumentumokba a következő záradékkal jegyezzük be:

„Kiemelkedő tanulmányi eredményéért dicséretben részesült.”

Az elégtelen (1), az elégséges (2), a közepes (3) és a jó (4) osztályzatok kialakítása a félév, illetve az egész tanév során kapott osztályzatok súlyozott átlagából az alábbi kerekítési szabályok mellett történik:

- öttized alatt lefelé,
- nyolctized felett felfelé,
- öttized és nyolctized között az oktató megítélése alapján kap a tanuló javítási lehetőséget.

A jeles (5) osztályzat esetében a kerekítési szabályok az alábbiak szerint alakulnak: - öttized alatt lefelé - hattized felett felfelé - öttized és hattized között az oktató megítélése alapján kap a tanuló javítási lehetőséget.

Az értékelés hatékony formáját jelenthetik az értékelőtáblázatok, amelyekben felsoroljuk az értékelés szempontjait, valamint az egyes szempontok mellé azt is, hogy azok milyen szinteken valósulhatnak meg. Érdeemes már a feladattal együtt kiadni a diákok számára az értékelőtáblázatot, így tisztában lehetnek azzal is, hogy mik az oktatói elvárások.

Csoportos feladatoknál lehetőségünk van arra, hogy csoportos értékelést alkalmazzunk, amikor a csoport egésze kapja meg ugyanazt az értékelést. Ennek egy változata, amikor a csoport közös pontszámot, de azt a csoport maga határozhatja meg, hogy azt milyen arányban osztják meg egymás között.

Ez utóbbi már átvezet az önértékelés felé, amit kifejezetten fontos képességnek tartunk. Teljesen a diákokra bízunk a saját értékelésüket és meglepő eredményeket kapunk.

A házi feladat adásának szempontjai

A 9-10. évfolyamokon a házi feladatok szolgálják az ismeretek elmélyítését, biztos rögzítését, ezért a feladatok adásánál a tantárgyak jellegét figyelembe véve törekedni kell a

- sokszínűsége,
- a rögzödést segítő gyakoroltatásra,
- a logikai gondolkodás fejlesztésére,
- a gyakorlatiasságra, a tudásanyagot a mindennapi életbe, a gyakorlatba való beépítésre.

A felsőbb évfolyamokon a házi feladatok adásának célja

- a tudásanyag rendszerezése, elmélyítése,
- az érettségi szemléletének megfelelő felkészítés,
- egyénre szabott feladatadás.

A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre. Több témát átfogó házi dolgozat vagy önálló gyűjtőmunkát igénylő feladat elkészítésére megfelelő időt kell biztosítani a tanuló számára.

3.7.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az egyes tantárgyak tartalmaihoz igazodva minden nagyobb egységet témazáró dolgozattal zárunk le. A témazáróról a dolgozatírás előtt legalább öt tanítási nappal értesül a tanuló a digitális naplón keresztül. Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

A tanuló bármilyen írásbeli munkáját az oktató 14 tanítási napon belül értékeli és érdemjeggyel minősíti. Az érdemjegy meghatározásán túl az értékelés személyre szabott szóbeli elismerést, kritikát és tanácsot is tartalmazhat.

3.7.3 A tanuló teljesítményértékelésének szummatív formái

A lezáró-értékelő (szummatív) értékelést a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak a befejezésekor alkalmazzuk (pl. tanítási témák, félévi értesítés, év végi bizonyítvány). A minősítő értékelésben globális képet próbálunk adni a tanulóról, azt próbáljuk kifejezni, hogy egy-egy hosszabb tanulási periódus végén milyen mértékben tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek.

A témazáró dolgozatok százaléksávjainak meghatározása munkaközösségenként történik.

3.7.4 A tanuló teljesítményértékelésének fejlesztő formái

A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője; célja az eredményes tanulás elősegítése. Nem ítélezés vagy minősítés (osztályozás), hanem a tanulás támogatása, a tanulási hibák és nehézségek differenciális feltárása a célja, amely lehetővé teszi a javítást és a pótlást. A formatív értékelés elsősorban tudáselemekre, rész tudásra irányul, s nem a tudás nagyobb, komplex egységeire.

Az oktató, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál az oktató a diák önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről folyamatos visszajelzést ad. Az oktató visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

3.7.5 A tanuló teljesítményértékelésének diagnosztikus formái

A diagnosztikus értékelés az oktató tájékozódását szolgálja valamely nagyobb tartalmi - tematikus egység tanításának megkezdése előtt. A tanév vagy egyes tananyag-egységek elején az

értékelés célja a tanuló ún. előzetes tudásának feltárása. A diagnózis, vagyis a helyzetfeltárás feladata a tanulás hatékonyságának javítása (a tanulási problémák feltárása, megmagyarázása, kijavítása), valamint az objektív és megbízható minősítés (vizsgáztatás) módszereinek, eljárásainak kidolgozása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján az oktató dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél az oktató arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

Formái:

- a kisvizsgák, próbaérettségik, próbavizsgák is, amelyekre érdemjegy kizárólag a féléves/év végi átlagot negatívan nem befolyásoló esetben adható.
- BGSZC mérési rendszere szerinti bemeneti, illetve 10. és 11. évfolyamos matematika mérések, továbbá attitűd- és motivációmérés a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók körében.

3.8 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontások szervezése minden tanévben az aktuális tantárgyfelosztásban ölt testet. Alapelvként törekszünk minél szélesebb körben kihasználni a csoportbontás lehetőségét

A mindenkori költségvetési és támogatási lehetőségek figyelembevételével intézményünk a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás megelőzése érdekében tanulócsoportos foglalkozásokat szervez. A tanulócsoportokban a bevont tanulók alapkészségeinek fejlesztése (matematika, anyanyelv, digitális készségek) valósul meg. A tanulócsoportos foglalkozások során kiemelt szempontot jelent a szükséges taneszköz ellátottság biztosítása, a tevékenykedtető, társas foglalkozások lebonyolítására alkalmas pedagógiai eszközök alkalmazása. A tanulócsoportok kialakítása elsősorban - de nem kizárólag - a 9. évfolyamos tanulókat érinti. A foglalkozások az alábbi szempontból veszélyeztetett tanulók számára kerülnek megszervezésre:

- Szociális szempontból a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), valamint a sérülékeny társadalmi csoportokból származó diákok,
- Nevelési szempontból a sajátos nevelési igényű (SNI), illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek,
- Tanulmányi teljesítmény, előrehaladás, illetve tanuláshoz való viszony szempontjából az alacsony kompetenciamérési eredmények, romló vagy alacsony tantárgyi átlageredmények, illetve bukás, évismétlés területén érintett tanulók,
- További veszélyeztető tényezők alapján, azaz az iskolától és a tanulástól elidegenedett tanulók, igazolatlan hiányzások magas száma, szorgalomból, magatartásból, iskolai kudarcok területén érintett tanulók,
- Haladási fázis alapján hátránykompenzációra szoruló tanulók és a tehetséggondozásra érdemes diákok.

3.9 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Budapest III. kerületében a következő nemzetiségek képviseltetik magukat nemzetiségi önkormányzati szinten: bolgár, görög, horvát, lengyel, német, örmény, roma, román, ruszin, szlovák, szerb, ukrán.

Célunk, hogy a tanulók ismerkedjenek meg a magyarországi nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.

A projektprogram keretében jelenik meg a kerületben élő nemzetiségekhez kapcsolható tananyagtartalom.

3.10 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek és ehhez kapcsolódóan a mindennapos testnevelés megvalósításának módja és az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az egészségnevelés és a fenntarthatóság hangsúlyozására az iskolai mindennapokban számtalan lehetőség adódik. Iskolánkban évről-évre cselekvési programokat készítünk egészségfejlesztési és környezeti tartalommal.

Iskolánk e területen folytatott tevékenységét részletesen az Egészségfejlesztési program tartalmazza.

3.11 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség érvényesítése valamennyi hátrányos helyzetű csoport részére a technikumban is kiemelt feladat.

Az intézményi esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentességet és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Különösen a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

3.12 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

A tanulói tevékenység értékelése mindenképpen megköveteli az egyéni értékelést. A tanulás, mint legfőbb feladaton túl végzett tevékenységeket jutalmazunk. Ide tartoznak a közösségért végzett feladatok: tanterem díszítés, részvétel versenyeken, szereplés műsorokban, szervezési munkák segítése, diákönkormányzati munkában való részvétel stb.

A tanulói teljesítmény jutalmazásának értékelési eszközei

- Dicséret fokozatai: szakoktatói, osztályfőnöki, igazgatói, tantestületi szinteken
- A kiemelkedő közösségi munkát, illetve tanulmányi teljesítményt nyújtó tanulók ünnepélyes keretek között oklevelet és jutalomkönyvet kapnak.

- Speciális értékelés / díjazás, kitüntetés, jutalom /

A dicséreteknek az alábbi fokozatai lehetnek:

- osztályfőnöki dicséret: az osztályfőnök saját döntése vagy oktatótársai javaslata alapján a tanulót példaként állítja tanulótársai elé, és a dicséretet az e-KRÉTA naplóba bevezetve a szülőknek is tudomására hozza,
- igazgatói dicséret: a Diákönkormányzat, az osztályfőnök vagy az oktatók javaslatára a kötelességen túlmenő, osztálya vagy az iskola hírnevét növelő teljesítményéért az igazgató a tanulót dicséretben részesítheti, és erről a szülőket az e-KRÉTA naplóba bevezetve értesíti,
- oktatói testületi dicséret: a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítés, a kiváló tanulmányi eredmény félévkor és tanév végén, az egyéb kimagasló eredmény a tanév bármely szakaszában jutalmazható; a dicséretre vonatkozó javaslatot a tanuló osztályfőnöke terjeszti elő, jóváhagyás esetén erről a szülőket az e-KRÉTA naplón keresztül értesíti,
- tantárgyi dicséret: azok a tanulók, akik valamely tantárgyból kiemelkedő eredményt értek el, az oktató döntése alapján a szaktárgynak megfelelő elismerésben, dicséretben részesíthetők, ennek tényét az oktató bejegyzzi az e-KRÉTA naplóba.

Az oktatói testület döntése alapján a végzőstanuló, aki a kiírási feltételeknek megfelel, Varga díjat kaphat, melyet a ballagási ünnepélyen adunk át.

3.13 Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

3.14 Az ágazati alapoktatás megszervezése

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás magában foglalja az adott ágazat közös szakmai tartalmait a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint.

Az ágazati alapoktatást

- a technikum kilencedik és tizedik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik évfolyamán,
- érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga, amely a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az adott ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudását és kompetenciáit országosan egységes eljárás keretében méri. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az ágazati alapoktatás elvégzését követően tehet ágazati alapvizsgát.

Nem kell ágazati alapvizsgát tennie és az ágazati alapvizsga eredményét sikeresnek kell tekinteni annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevő személynek, aki korábbi tanulmányai, előzetesen megszerzett tudása, illetve gyakorlata beszámításával vesz részt a szakmai oktatásban, ha beszámított előzetes tudása magában foglalja az ágazati alapvizsga követelményeit. Ebben az

esetben a szakmai vizsga eredményét – az ágazati alapvizsga eredményének figyelmen kívül hagyásával – a szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek egymáshoz viszonyított súlyozásának megfelelően kell megállapítani. A vizsgamentesség megállapítása és határozatba foglalása a vizsgaszervező intézmény igazgatójának a feladata.

Az ágazati alapvizsga az adott szakmára vonatkozóan a Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) meghatározott vizsgarészekből áll. A KKK-k mint kimeneti szabályozási dokumentumok minden egyes ágazatra vonatkozóan a vizsga tartalmi szabályainak összes elemét kötelező módon meghatározzák, melytől eltérés nem lehetséges.

Az ágazati alapvizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni.

A szakképző intézmény által szervezett ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni.

Az ágazati alapvizsga bizonyítványba bejegyzett teljesítése a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott munkakör betöltésére való alkalmasságot igazol.

Az ágazati alapvizsga egyes ágazatokhoz tartozó feladatai centrumszinten egységesen kerülnek kidolgozásra, a szakmák KKK-ban meghatározott követelményei szerint, egy tételkészítő bizottság által. A feladatsort az iskolák titkosítva megkapnak.

Az ágazati alapvizsgák lebonyolítása centrum szinten egységes időpontban történik.

A vizsgázókat az ágazati alapvizsgán nyújtott teljesítményük alapján az ágazati alapvizsga vizsgabizottság értékeli. Az ágazati alapvizsga eredményét – az ágazati vizsga vizsgabizottság tagjainak jelenlétében – az ágazati alapvizsga elnöke hirdeti ki, majd röviden értékeli az ágazati alapvizsgát.

A vizsgázó a részfeladatokra kapott pontszámok összege és/vagy a százalékok alapján egyetlen, 1-től 5-ig terjedő osztályzatot kap.

- Sikeresen befejezte az ágazati alapvizsgát az a vizsgázó, aki legalább elégséges (2) osztályzatot kapott.
- Eredménytelen (1) az ágazati alapvizsga, ha a feladatokhoz tartozó értékelő lapok alapján az elégségeshez szükséges ponthatárt a vizsgázó nem érte el.
- Minden olyan vizsgázó eredményét elégtelen (1) osztályzattal kell értékelni, aki:
 - az ágazati alapvizsgán elfogadható ok nélkül nem jelent meg
 - a vizsga folyamatát alapos indok nélkül megszakította,
 - akit szabálytalanság miatt az ágazati alapvizsgabizottság az ágazati alapvizsga folytatásától eltiltott.
- Ha a vizsgázó az ágazati alapvizsgát megkezdte, de azt betegsége vagy más elfogadható indok miatt befejezni nem tudta – teljesítménye nem értékelhető.

A tanuló/képzésben részt vevő személy magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett. A javító- és pótlóvizsgát az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül teheti le. A javítóvizsgán is elégtelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

A tanuló/képzésben részt vevő személy a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

4 Szakirányú oktatásra vonatkozó képzési program

4.1 A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása

Az együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése és lebonyolítása a duális partnerrel közösen meghatározottak szerint került kialakításra. A jelen szakmai program mellékletében található.

4.2 Sajátos pedagógiai módszereink (szakmai tantárgyak)

A szakmai vizsgán túl a tanulási eredményekre épül a teljes szakmai képzési folyamat. A tanulási eredmények nemcsak az adott tanulási terület követelményeinek pontosabb meghatározását teszik lehetővé, hanem a tanítási folyamatra, módszerek kiválasztására, értékelési kritériumok és feladatok meghatározására vonatkozóan is iránymutatásul szolgálnak az oktatók számára.

Ezért a tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereit, eszközeit, az értékelést a tanulási eredményekből kiindulva határozzuk meg. A tanulási eredmény alapú képzési program esetében a hagyományos tantárgyi rendszer mellett sok esetben eredményesebb a tanulási terület alapú oktatás, amely egyben más tanítási módszertant is igényel.

Olyan módszerekre kell támaszkodnunk, amely a tanuló / képzésben résztvevő személy kompetenciáinak kialakulását, valamint az intézmény munkáját egyformán segíti. A szakma összefüggéseinek az átlátásában, a tantárgyak kapcsolódásában az adott szakma gyakorlásában az a célravezető, ha nagyobb egységek és komplex feladatok formájában történik a tanulófoglalkoztatás már az iskolában is, ezért preferált a projekt alapú oktatás.

A kimeneti követelmények által vezérelt szakirányú oktatás lehetőséget ad az elméleti és gyakorlati szakképzés megújítására és a témakörök nagyobb tananyagegységekbe történő rendezésére.

4.2.1 Projektoktatás

A szakmai tantárgyak, tananyagtartalmak esetében ugyanazokat a kritériumokat teljesítik az oktatók, amelyeket az oktatási program 3.1.1 fejezete tartalmaz, azzal a kiegészítéssel, hogy a szakirányú képzés tervezésénél a projekteket úgy kell definiálni, hogy a tanuló / képzésben résztvevő személy a projekt keretében megszerezze azokat az ismereteket amelyeket a KKK és PTT meghatároz, illetve kialakuljanak a KKK-ban definiált készségei, attitűdjei, önállósága és felelőssége a saját munkája iránt.

A fentiek alapján elvárás, hogy projektkiírás tartalmazza azt, hogy a projekt mely KKK-ban szereplő elemek teljesülését segíti elő, illetve PTT-ben ajánlott képzési óraszám előírásból mennyi kapcsolódik az adott projekthez.

A projektoktatás és a hagyományos tantárgyi keretek között történő oktatás szervezése átgondolt szervezési feladat. A hatékony szervezéshez szükséges a diákok és az oktatók órarendjének külön történő kezelése, valamint el kell dönteni, hogy az oktatási projektek milyen időszokban valósulhatnak meg.

Iskolánkban három lehetséges oktatás-szervezési modellt képzelünk el:

- Napi projektsáv kialakítása: Ebben a változatban kijelölünk egy olyan sávot, amikor a diákok az oktatási projekten dolgoznak. A projektmunkában több oktató segíti őket. A fennmaradó időben a tantárgyi struktúrában oktatható tárgyak oktatása történik meg.
- Projektnapok kijelölése: Ebben a változatban kijelölünk olyan napokat, amikor a diákok az oktatási projekten dolgoznak. A projektmunkában több oktató segíti őket. A fennmaradó napokban a tantárgyi struktúrában oktatható tárgyak oktatása történik.
- Projekthét kijelölése: Ebben a változatban az intézmény az éves projektmunkát egy hétbe sűríti. A projektmunkában több oktató segíti a projektekre szerveződő tanulócsoportokat. A fennmaradó hetekben a tantárgyi struktúrában oktatható (főleg köznevelési) tárgyak oktatása történik meg.

A szakirányú oktatás szakmai projektjeinek értékelése esetében a hagyományos tantárgyi értékelés nem, vagy csak nehezen értelmezhető, így az alábbi értékelési lehetőségekkel élünk:

- a projektek produktumait (szakmától függően az eredménytermékeket, fotókat, leírásokat stb.) egy portfóliótároló rendszerben tárolják el
- a projektmunkák értékelésénél szöveges értékelés készül, amely szintén eltárolásra kerül a portfóliórendszerben.

A tanulók / képzésben résztvevő személyek projektben nyújtott teljesítményének számszerű értékelésére az alábbi lehetőségek közül lehet választani:

- egy osztályzat a projektfeladat kidolgozása során nyújtott teljesítményért,
- egy-egy osztályzat tanulási területenként vagy tantárgyanként.

4.2.2 Okleveles technikus képzés

Iskolánkba felvételt nyert diákok 2021. szeptemberétől bekapcsolódhatnak Gazdálkodás és menedzsment ágazaton az okleveles technikus képzésbe.

A program a Budapesti Gazdasági SzC és a Budapesti Gazdasági Egyetem Pénzügyi és Számviteli Karának együttműködésén alapszik. A tanulók az iskola és a BGE által közösen kidolgozott, emelt szintű szakmai program alapján végzik a technikumot.

A képzésbe beépített többlet ismeretanyag elsődlegesen a felsőfokú alapozó ismeretek elsajátítására irányul. A képzési idő a „hagyományos” technikumival megegyező, 5 év.

Az ágazati alapoktatás alapvetően a közös ágazati tartalommal folyik, vagyis a tanulók az első két évben az ágazati alapismereteket kis mértékben egészítik ki emeletszintű tananyagtartalmakkal. A többlet oktatási tartalom jelentős része a szakmaválasztást követően, a szakirányú oktatás során épül be a képzésbe

A képzés elvégzését követően a tanulók tanulmányi eredményük függvényében felvételre kerülnek az együttműködésben részes felsőoktatási intézménybe.

Az előre meghatározott kreditpontok elismerésével a felsőfokú tanulmányok időtartama lerövidülhet. A tudásbeszámítás feltételeit és a felsőfokú képzés időtartamát a technikum és a felsőoktatási intézmény együttműködési megállapodása rögzíti.

A kreditbeszámítás eredményeként felszabadult időt a hallgató akár képzési területének bővítésére vagy munkavállalásra is tudja fordítani.

A képzést elvégzettek a magasabb szintű szakmai ismeretekre utaló „okleveles technikus” megjelölést használhatják.

4.3 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái

A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének ellenőrzési és értékelési módja, formái a szakirányú oktatás során, a szakmai tartalmak esetében teljes mértékben megegyezik az Oktatási Program 3.7 fejezetében leírtakkal.

4.3.1 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja

A szakirányú képzés során az Oktatási Program 3.7.1 fejezetében ismertetett ellenőrzési és értékelési módszerek, technikák megválasztását alapvetően a vizsgált tanulási eredmény jellegéhez kell alakítani. Az elméleti ismeretek meglétének ellenőrzésére alkalmas módszer az írásbeli, gyakorlati vagy szóbeli értékelés (pl. írásbeli feladatok, tesztek, szóbeli feleletek, vagy akár az adott témáról szóló prezentációk készíttetése).

A KKK-ban megfogalmazott gyakorlat-orientált képzésben a készségek elsajátítása is cél, az ehhez illeszkedő feladatok inkább a szituációs feladatok, szimulált helyzetek megoldása, vagy a projektoktatás során egy-egy hosszabb idő alatt elkészíthető produktum.

A szakirányú képzés fel kell készítse a tanulót / képzésben résztvevő személyt a készségek kialakításának egy olyan módjára, amelynek során az iránymutatást nem csak az oktatótól várják el. A cél az, hogy tudatos tanulókká váljanak, akik átlátják a tanulás célját és egyes szakaszait. Ezt segíti elő a portfólió készítésének technikája.

Egy, a tanulási folyamatot dokumentáló portfóliót várunk el, amely olyan dokumentumoknak a rendszerezett gyűjteménye, amelyek a tanulási folyamat során keletkeznek, és lehetővé teszik a folyamat egyben látását, a folyamat közbeni és az átfogó értékelést.

4.3.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az írásbeli, szóbeli gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének a rendje a szakirányú oktatás során megegyezik az Oktatási Program 3.7.2 fejezetében leírtakkal.

4.3.3 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének szummatív

A szakirányú képzés szakaszában is a szummatív értékelést szóbeli vagy írásbeli feladatok ellenőrzésekor, témazáró dolgozatok, tesztek íratásával, projektfeladatokkal és a tantárgyi jegyek félévi vagy évvégi lezárásakor alkalmazzuk. Ez az értékelés általában belső az oktató, a munkaközösség, az iskolavezetés által kezdeményezett módon és az általuk készített mérőeszközökkel történik.

A szummatív értékelés módszerei a szakirányú oktatás során megegyeznek az Oktatási Program 3.7.3 fejezetében leírtakkal.

4.3.4 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének fejlesztő formái (szakmai tantárgyak)

A formatív értékelés jellegénél fogva folyamatos, így szakirányú oktatás szakaszában is jelen van. Nem egy ponton méri meg a tanuló teljesítményét, hanem teljes szakmai képzés során összegzi a tanulás folyamatának eredményeit, dokumentálja a lépéseit.

Lényege: a tanulók / képzésben résztvevő személyek folyamatosan kapnak visszajelzést a munkájukról, az egyes részértékelések (pl. szóbeli számonkérések, dolgozatok, órai munka, projektek, portfólió stb.) a folyamat egésze szempontjából kerülnek értékelésre.

A formatív értékelés módszerei a szakirányú oktatás során megegyeznek az Oktatási Program 3.7.4 fejezetében leírtakkal.

4.3.5 A tanuló / képzésben résztvevő személy teljesítményértékelésének diagnosztikus formái

A diagnosztikus értékelés módszerei a szakirányú oktatás során megegyeznek az Oktatási Program 3.7.5 fejezetében leírtakkal.

A diagnosztikus értékelés elsődleges célja a szakirányú oktatás során a hatékonyság javítása, annak feltárása, hogy a tanulók rendelkeznek-e a KKK-ban elvárt készségek kialakulásához elengedhetetlen, a gyakorlati képzés ismereteinek elsajátításához, az attitűdök, illetve az önállóság és felelősségvállalás adott szintjének kialakításához szükséges elméleti ismeretekkel.

Az iskolában alkalmazott belső diagnosztikai mérések a szakirányú oktatás során a szakmatanulási folyamat adott szintjén való beavatkozást teszik lehetővé, céljuk a folyamat eredményesebbé tétele, a visszajelzés elsősorban az oktatónak vagy az iskolának szól.

A centrumszintű diagnosztikus mérések a szakirányú oktatás során kiegészülnek a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók BGSZC attitűd- és motivációmérés mérési rendszerének alkalmazásával.

4.4 A megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek szakmánként

Technikumi és szakképző évfolyamokon megszerezhető szakmák

Kereskedelem ágazatban:

Kereskedő és webáruházi technikus - 5 0416 13 03

Kereskedelmi értékesítő - 4 0416 13 02

Gazdálkodás és menedzsment ágazatban:

Pénzügyi-számviteli ügyintéző - 5 0411 09 01

Turizmus – vendéglátás ágazatban:

Turisztikai technikus - 5 1015 23 07

Kifutó OKJ szakképesítések

Ágazat	A megszerezhető mellék-szakképesítés	Érettségi végzettséghez kötött ágazati szakképesítés
XXIV. Közgazdaság	52 345 06 Pályázati-támogatási asszisztens	54 344 01 Pénzügyi-számviteli ügyintéző
XXVI. Kereskedelem	34 341 01 Eladó	54 341 01 Kereskedő
XXVIII. Turisztika	52 812 01 Szállodai recepció	54 812 03 Turisztikai szervező, értékesítő

A szakmák ismertetése és a Képzési Kimeneti Követelmények elérhetők a hivatalos felületeken (IKK vagy NSZFH honlapján).

Az intézményünk által választott kerettanterv megnevezése szakgimnáziumi kerettanterv a 2020. szeptember 1-e előtt indult osztályaink esetében, amely tantárgyait és kötelező óraszámait a jelen szakmai program melléklete tartalmazza.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény, illetve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján az intézményünk által választott kerettanterv megnevezése: technikumi kerettanterv a 2020. szeptember 1-től indult osztályaink esetében, amely tantárgyait és kötelező óraszámait a jelen szakmai program melléklete tartalmazza.

A szakgimnáziumok, technikumok esetében a közismereti tárgyakra vonatkozó kerettantervek megegyeznek a gimnáziumokra vonatkozókkal. Az iskolai óratervek és a részletes helyi tanterv a szakmai program mellékletében találhatóak, pontos jogszabályi hivatkozással, utalással arra, hogy melyik tanévben belépő osztályra vonatkozik.

5 Mellékletek

- 5.1 A fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program
- 5.2 Helyi tanterv
- 5.3 A középszintű érettségi vizsga témakörei magyar nyelv és irodalom tárgyból
- 5.4 A középszintű érettségi vizsga témakörei történelem tárgyból
- 5.5 A középszintű érettségi vizsga témakörei matematika tárgyból
- 5.6 A középszintű érettségi vizsga témakörei idegen nyelv tárgyból
- 5.7 A középszintű érettségi vizsga témakörei földrajz tárgyból
- 5.8 A duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés folyamata, módszerei, eszközei, a gyakorlati képzés előkészítése, szervezése és lebonyolítása
- 5.9 A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy korábbi tanulmányai, megszerzett ismeretei beszámításának elvei

ZÁRADÉKOK

A Szakmai Programot az intézmény igazgatójaként az oktatói testület számára elfogadásra javaslom.

Budapest, 2021. augusztus 27.

PH

Székely Júlia Irén
igazgató

A Budapesti Gazdasági SzC Varga István Közgazdasági Technikum Szakmai Programját a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 51. § (2) bekezdés 1. pontjában foglaltak alapján az intézmény oktatói testülete 2021. augusztus 27-én tartott értekezletén elfogadta.

Virág Anita
hitelesítő oktatói testületi tag

Sziládi Livia
hitelesítő oktatói testületi tag

Jóváhagyási záradék

A Budapesti Gazdasági SzC Varga István Közgazdasági Technikum Szakmai Programját a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 81. § (1) bekezdésének 5. pontjában foglaltak alapján jóváhagyom.

Budapest, 2021. augusztus 31.

PH

.....
Tiborciszeghi-Horváth Zoltán
főigazgató

Egyetértek:

.....
Pávics Jánosné
kancellár